

ቁጥር OFAG-03.14/1/17
ላኝ 20/04/2012

ለክብርት ዶ/ር ሂሩት ካሳው
የባህልና ቱሪዝም ሚኒስትር
አዲስ አበባ

ጉዳዩ:- የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻሕፍት ኤጀንሲ
የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርትን ይመለከታል

በርዕሱ የተጠቀሰውን የአዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 6 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አባሪ
አድርገን የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ከሠላምታ ጋር

በየኑሴ

ፋይናንስና ኮሚኒኬሽን ሚኒስቴር
አዲስ አበባ
Finance & Communication Organization
Audit Director

ግልጻ፡-

- ለኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና
ቤተመጻሕፍት ኤጀንሲ
(ከ6 ገጽ የአዲት ሪፖርት ፣
23 ገጽ የስራ አመራር ሪፖርት እና
15 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች)

አዲስ አበባ

**በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና
ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ**

**የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት
የአዲት ሪፖርት**

ታህሳስ /2012

አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ
የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

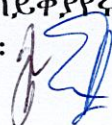
የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ የተመደበለትን የመደበኛና ካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የዋና አዲተሮች የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አህዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶችን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዘዝንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውናል፡፡

ከዚህም በተጨማሪ አዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል፡፡

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው፡፡

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው፡፡

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

- ☛ የገቢ/የዕርዳታ/የብድር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳቦች ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳቦች ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳቦች ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. የንብረት ገቢ ደረሰኝ ሳይቀርብ የተፈጸመ ክፍያ

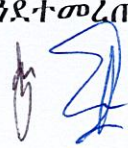
የፌደራል መንግስት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 አንቀጽ 9(3) ማንኛውም ክፍያ ከመፈፀሙ በፊት በግዥና በዕርዳታ ለሚገቡ ዕቃዎች ወደ መስሪያ ቤቱ ዕቃ መጋዘን ለመግባቱ የዕቃ ገቢ ደረሰኝ (ሞዴል 19) መቅረቡን መሠረት በማድረግ እንደሚፈጸም ተመልክቷል፡፡ በመሆኑም በመመሪያው መሰረት እየተከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ ናሙና ተወስዶ አዲት ሲደረግ፡-

ጥቅምት 13 እና ጥቅምት 25 ቀን 2011 ዓ.ም ፀደይ ዳምጤ ምግብ ማዘጋጀት ድርጅት የተገዛ እሽግ ውሃ የንብረት ገቢ ደረሰኝ (ሞዴል-19) ሳይቆረጥና እቃው ገቢ መሆኑ ሳይረጋገጥ ብር 24,757.90 ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ በአዲቱ ወቅት ታውቋል፡፡

2 የክፍያ ተመኑ በማንና እንዴት እንደተፈቀደ የሚገልጽ ማስረጃ ሳይኖር የተፈጸመ ክፍያ

የፌደራል መንግስት የገንዘብ ክፍያ መመሪያ 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 14 ቁጥር 4 ክፍያ ለሚፈፀምባቸው ወጪዎች ተገቢውን የሰነድ ማስረጃ መቅረቡን እና በዚሁ አንቀጽ ቁጥር 7 ላይ ወጪ ከመደረጉ በፊት ሰለወጪው የተሟላ ማስረጃ ማቅረብና ሥልጣን ባለው አካል መፈቀድ እንዳለበት ይገልጻል፡፡ ኤጀንሲው ወጪዎችን በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ ናሙና ተወስዶ አዲት ሲደረግ፡-

የኤጀንሲው ሰባ አምስተኛ ዓመት ክብረ በዓልና የአድዋ በዓል ሲከበር ለተለያዩ ሙዚቃና ትያትር ለሚያቀርቡ ግለሰቦች የክፍያ ተመን በቀን 3,000.00፤ 4,900.00 እና 3,500.00 ክፍያ ሲፈጸም የክፍያ ተመኑ በማን እንደተወሰነ ፤ በፕሮግራሙ ላይ የተሳተፉት ግለሰቦች በምን መስፈርት እንደተመረጡ የሚያስረዳ ማስረጃ ሳይኖር በድምር ብር 129,400.00 ክፍያ ተፈጽሞ ተገኝቷል፡፡

3. በዝቅተኛ ዋጋ ካቀረበው ድርጅት ባለመገዛቱ በብልጫ የተከፈለ ሂሳብ

የፌዴራል መንግስት ግዥ አፈጻጸም መመሪያ በገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር 2002 የወጣው እንዲሁም ታህሳስ 2008 በተሻሻለው የግዥ መርሆዎች ዋጋቸው ተወዳድሮ አነስተኛ ዋጋ ያቀረበው ተመርጦ በበላይ ኃላፊ ወይም እርሱ በሚወክላቸው ሰዎች እንዲፀድቅ በማድረግ ግዥ ማከናወን እንደሚችሉ ይገልጻል፡፡ ኤጀንሲው በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ የእቃ ግዥ ወጪዎች ናሙና ተወስዶ አዲት ሲደረግ፡- ለመጽሐፍት ግዥ በወጣው ጨረታ አነስተኛ ዋጋ ያቀረበ ተጫራች እያለ ከፍተኛ ዋጋ ካቀረበው ድርጅት ግዥው እንዲፈጸም በመደረጉ ብር 6,016.50 አለአግባብ በብልጫ ተከፍሎ ተገኝቷል፡፡

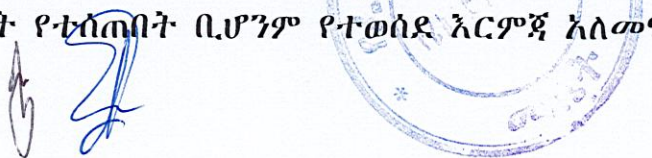
4. የሰነድ ማስረጃ የሌለው ተሰብሳቢ ሂሳብ

በፌዴራል መንግስት ሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 4(ለ) መሰረት ለስራ ማስኬጃ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ እንዲሁም በመመሪያ ቁጥር 4/2003 አንቀጽ 16 ንዑስ አንቀጽ መሰረት ደግሞ ለውሎ አበልና ለመጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሰራተኛው ሥራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያዛል፡፡ ይሁን እንጂ ኤጀንሲው በበጀት ዓመቱ መጨረሻ በተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት ከተደረገው ውስጥ፡-በሂሳብ አርዕስት 5217301 (4201) (ልዩ ልዩ ቅድሚያ ክፍያዎች) ብር 8,255.25 ከማን እንደሚፈለግ እና ምን ያህል ጊዜ እንደቆየ የማይታወቅ በመሆኑና የመወራረድ እድሉ የመነመነ በመሆኑ የተሰብሳቢ ሂሳብ ከፍ ብሎ እንዲታይ አድርጓታል፡፡

5. በወቅቱ ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ

የፌዴራል መንግሥት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 5 ላይ ከተለያዩ አካላት ቀንሰው ያስቀሩትን የግብርና ሌሎች ሂሳቦች ለሚመለከተው አካል ወቅቱን ጠብቀው ማስተላለፍ እንዳለባቸው ያዛል፡፡ ይሁን እንጂ በ2011 በጀት ዓመት በተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት ከተደረገው ውስጥ፡-

⇒ በሂሳብ አርእስት 6172202 /5002/ ልዩልዩ ተከፋይ ብር 269,268.15 የተያዘ ቢሆንም ተከፋይ ሂሳቡ የተከሰተበት ጊዜ፣ የባለጥቅሙ ስም፣ አድራሻ እና የክፍያው ዓይነት የማይታወቅ ሂሳብ መሆኑና በ2009 እና በ2010 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ወቅት የአዲት አስተያየት የተሰጠበት ቢሆንም የተወሰደ እርምጃ አለመኖሩ ታውቋል፡፡

ከላይ ከተራ ቁጥር 1-5 ከተመለከቱት ሁኔታዎች በስተቀር የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻህፍት ኤጀንሲ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ በፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ መሰረት የተፈጸመ በመሆኑ እንዲሁም የሂሳብ ሪፖርቶች በሂሳብ አያያዝ ማእቀፍ መሰረት የተዘጋጁ በመሆናቸው በእኛ አስተያየት አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

ሌሎች ጉዳዮች

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊደረግባቸው፣ እርምጃ ሊወሰድባቸውና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

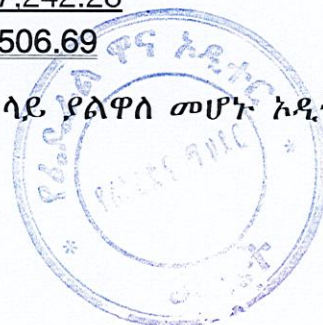
1. ስራ ላይ ያልዋለ በጀት

የፌዴራል መንግስት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 ክፍል ሶስት አንቀጽ 12 ተራ ቁጥር አንድ ላይ ማንኛውም የመንግስት መስሪያ ቤት ለበጀት አመቱ የተፈቀደለትን የመደበኛ በጀት አጠቃቀም በሚገባ መቆጣጠር እንዳለበት ይገልጻል፡፡ የኤጀንሲው የበጀት አጠቃቀሙን በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ በፕሮግራም ከተደለደለው መደበኛ እና የካፒታል በጀት ከ10% በላይ ሲታይ ፡-

1. መደበኛ በጀት

• ፕሮግራም 11041001	ብር	13,584,319.54
• ፕሮግራም 11041002	ብር	509,600.57
• ፕሮግራም 11041003	ብር	424,772.60
• ፕሮግራም 11041004	ብር	93,763.70
• ፕሮግራም 11041005	ብር	1,166,903.50
• ፕሮግራም 11041006	ብር	230,463.76
• ፕሮግራም 11041007	ብር	260,440.68
• ፕሮግራም 11041008	ብር	<u>407,242.28</u>
ድምር	ብር	<u>16,677,506.69</u>

በአጠቃላይ ከመደበኛ በጀት ብር 16,677,506.69 ሥራ ላይ ያልዋለ መሆኑ አዲት ታውቋል፡፡

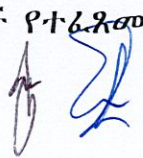
2. የንብረት አያያዝና አጠባበቅ

ኤጀንሲው የንብረቶች አጠቃቀም፣ አያያዝና አስተዳደር በፌዴራል መንግስት የንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9 /2003 መሰረት የሚከናወን መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- የ2011 በጀት ዓመት መጨረሻ የቋሚና የአላቂ ዕቃዎች ቆጠራ የሌለ መሆኑ፤
- ለቋሚ ዕቃ የመለያ ቁጥር ያልተሰጠ መሆኑ፤
- መወገድ ያለባቸው የተለያዩ 20 የመኪና ኅማዎች ፣ 3.ቴሌቪዥኖች ፣ 6ለፕቶፕ ኮምፒውተር ፣ 1 ዴስክ ኮምፒውተር 31 የኮምፒውተር ማውዝ ፣ 31 ኪቦርድ፣ ብዛት ያላቸው የስልክ ቀፎዎች ፣ ብዛት ያላቸው ጋዜጣዎች ፣ 2 ፕሪንተር ፣ 5 የፎቶ ኮፒ ማሽን ፣1 የካሜራ ሌንስ ፣1 ካሜራ ፣ አሮጌ የመኪና መለዋወጫዎች ፣ 1 ፕሮጀክተር 6 የቴሌቪዥን ማስቀመጫ እና 1 የመኪና ፖርቶመጋላ ሳይወገዱ በንብረት ክፍል የሚገኙ መሆኑ በአዲት ታውቋል፡፡

3. ክፍያ ከመፈጸሙ በፊት በጀት ስለመኖሩ በቅድሚያ የማይረጋገጥ መሆኑ

በፌዴራል መንግስት ገንዘብና ክፍያ መመሪያ ቁጥር 3/2003 አንቀጽ 14 ንዑስ አንቀጽ 6 ማናቸውም የሳፕንና የባንክ ሂሳብ ወጪ ከመሆኑ በፊት በጀት ስለመኖሩ በቅድሚያ መረጋገጥ እንዳለበት ተመልክቷል፡፡ ስለሆነም ኤጀንሲው በ2011 በጀት ዓመት ላወጣቸው ወጪዎች በጀት ስለመኖሩ በበጀት ክፍሉ በቅድሚያ የሚረጋገጥና የሚፈረም መሆኑን ለማረጋገጥ ናሙና በመውሰድ አዲት ሲደረግ በድምር ብር 916,732.97 ወጪዎች ሲፈጸሙ በጀት ስለመኖሩ አስቀድሞ በበጀት ክፍሉ ሳይረጋገጥ ክፍያዎች የተፈጸሙ መሆኑን በአዲት ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት

